ડૉ. હિતેન પારેખ
અધિક નિયામક
(વાઇટલ સ્ટેટિસ્ટિક્સ)

કમિશ્નરશ્રી, આરોગ્ય, તબીબી સેવાઓ અને
તબીબી શિક્ષણ અને સંશોધનની કચેરી.
બ્લોક નં. ૫/૩, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
ગાંધીનગર - ૩૮૨ ૦૧૦,
ગુજરાત.

નં.એસબીએચઆઇ/RA4/જ.મ.નોંધણી/RGI//Advisory/2748 /વીએસ-૨૦૨૫ તારીખ: 25/11/2025

પ્રતિ,

(૧) જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર જન્મ-મરણ અને મુખ્ય જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારીશ્રી,

જિલ્લા પંચાયત..............................(તમામ)

(૨) રજીસ્ટ્રાર (જન્મ-મરણ) અને તબીબી અધિકારીશ્રી(આરોગ્ય)

મહાનગરપાલિકા..............................(તમામ)

(૩) રજીસ્ટ્રાર (જન્મ-મરણ) અને મુખ્ય અધિકારીશ્રી

નગરપાલિકા....................................(તમામ)

(૪) તાલુકા રજિસ્ટ્રાર(જન્મ-મરણ) અને તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રી

તાલુકા પંચાયત..............................(તમામ)

વિષય: જન્મ-મરણના પ્રમાણપત્રમાં બાળકના નામમાં જરૂરી સુધારા/વધારા કરવા બાબત

સંદર્ભ: Joint Director, RGI, New Delhi's letter F.No.1/12/2018VS (CRS)/208/ dated 03/10/2025

ઉક્ત વિષય અને ભારત સરકારના સંદર્ભીત પત્ર અનુસંધાને માન. મુખ્ય રજિસ્ટ્રાર(જન્મ-મરણ) અને કમિશ્નરશ્રી(આરોગ્ય અર્બન)ની મળેલ મંજૂરી અન્વયે રાજ્ય કક્ષાએથી જન્મ મરણના સંબંધિત રજિસ્ટ્રારો દ્વારા સહાયક દસ્તાવેજોને આધારે અરજદારને નીચે મુજબના કિસ્સામાં જન્મ-મરણના પ્રમાણપત્રમાં જરૂરી સુધારા/વધારા કરી આપવાના થાય છે.

ક્રમ નં.	અરજદારની રજૂઆત	રજિસ્ટ્રાર/સબ રજિસ્ટ્રાર(જ.મ.) કક્ષાએ કરવાના થતા જરૂરી સુધારા/વધારા
૧	બાળકના જન્મના પ્રમાણપત્રમાં પિતાના નામની કોલમમાં માતાનું નામ દાખલ કરવા બાબતે	બાળકના જૈવિક(Biological) પિતાનું નામ રીમુવ કરી શકાશે નહિં. એટલે કે પિતાના નામની કોલમમાં ફરજિયાત પિતાનું નામ લખવાનું રહેશે.
૨	છૂટાછેડાના કેસમાં (કોર્ટના હુકમ દ્વારા બાળકની કસ્ટડી માતાની પાસે હોય ત્યારે કોર્ટના આદેશ મુજબ) બાળકના જન્મના પ્રમાણપત્રમાં બાળકના નામની પાછળ માતાનું નામ અને માતાની અટક રાખવા બાબતે	જો બાળકના નામની પાછળ માતાનું નામ અને અટક રાખવી હોય તો સહાયક દસ્તાવેજોને આધારે જરૂરી સુધારા/વધારા કરી શકાશે. દા.ત. (બાળકનું નામ, માતાનું નામ, માતાની અટક)

3	જન્મના પ્રમાણપત્રમાં બાળકના નામની પાછળ Middle Name તરીકે પિતાનું નામ અને Last Name તરીકે અટક બંને લખાવવા માંગતા ન હોય તો	Middle Name તરીકે પિતાનું નામ અને Last Name તરીકે અટક બંને optional કરી શકાશે. દા.ત. (<u>બાળકનું નામ</u>)
૪	માતા અને પિતા બંને બાળક સાથે જ રહેતા હોય તેવા કિસ્સામાં બાળકના જન્મના પ્રમાણપત્રમાં બાળકના પુરા નામમાં માતાનું નામ દાખલ કરવા બાબતે	જો બાળકના નામની પાછળ માતાનું નામ અને માતાની અટક રાખવી હોય તો સહાયક દસ્તાવેજોને આધારે જરૂરી સુધારા/વધારા કરી શકાશે. દા.ત. (<u>બાળકનું નામ, માતાનું નામ, માતાની અટક)</u>
૫	બાળકના જન્મ પ્રમાણપત્રમાં બાળકના પુરા નામમાં પ્રથમ અટક, વચ્ચે બાળકનું નામ તેમજ છેલ્લે પિતાનું નામ કરવા બાબતે	જરૂરી આધાર/પુરાવાના આધારે બાળકના નામમાં પ્રથમ અટક કરી શકાશે. દા.ત. (<u>અટક, બાળકનું નામ, પિતાનું નામ)</u>
૬	જન્મના પ્રમાણપત્રમાં બાળકના પુરા નામમાં Middle Name તરીકે પિતાનું નામ લખાવવા ન માંગતા હોય તે બાબતે	Middle Name તરીકે પિતાનું નામ optional રાખી શકાશે. દા.ત. (<u>બાળકનું નામ, અટક</u>)
૭	મરણના પ્રમાણપત્રમાં મરનારના પુરા નામમાં Middle Name તરીકે પિતા/પતિનું નામ લખાવવા ન માંગતા હોય તે બાબતે	Middle Name તરીકે પિતા/પતિનું નામ optional રાખી શકાશે. દા.ત. (<u>મરનારનું નામ, અટક</u>)
૮	મરણના પ્રમાણપત્રમાં મરનારના નામની પાછળ Middle Name તરીકે પિતા/પતિનું નામ કે અટક બંને લખાવવા માંગતા ન હોય તો	Middle Name તરીકે પિતા/પતિનું નામ અને અટક બંને optional કરી શકાશે. દા.ત. (<u>મરનારનું નામ</u>)
૯	જન્મના પ્રમાણપત્રમાં પિતા અને બાળકની અલગ અલગ અટક રાખવા બાબતે	સરકારી ગેઝેટ અને બાળકનું અલગ અટક વાળું ફોટો ઓળખપત્ર તેમજ જરૂરી અન્ય સાધનિક દસ્તાવેજોને આધારે સુધારો કરી શકાશે.

વધુમાં જણાવવાનું કે, ભારત સરકારના તા.૧૧/૦૧/૨૦૦૭ના Letter No. 1/37/2004/VS(CRS) માં જણાવ્યા મુજબ **"અરજદારની દ્વારા જન્મ કે મરણ પ્રમાણપત્રમાં કોઇ પણ જાતનો સુધારો કરવો હોય તો જે-તે રજિસ્ટ્રાર એક જ વાર સુધારો કરી શકે છે." પરંતુ, પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિને ધ્યાને લેતાં, જો સરકારશ્રી તરફથી નિયમોમાં ફેરફાર થાય અને જન્મ/મરણની નોંધમાં ફેરફાર કરવાની જરૂર પડે તો રજિસ્ટ્રાર દ્વારા સહાયક આધાર/પુરાવાને આધારે સુધારો કરવાનો રહે છે.**

ઉક્ત વિગતો ધ્યાનમાં રાખીને આપની કક્ષાએથી નિયમોનુસારની કાર્યવાહી કરવા આજ્ઞાનુસાર જણાવવામાં આવે છે.

નોંધ: આપના તાબા હેઠળના તમામ રજિસ્ટ્રાર(જ.મ.)ને સદરહું એડવાઇઝરી અનુસંધાને અમલવારી કરવા અંગે આપની કક્ષાએ જરૂરી સૂચના આપવા સારૂ.

નાયબ મુખ્ય રજિસ્ટ્રાર(જન્મ-મરણ)

અને

અધિક નિયામક (આંકડા)

ગાંધીનગર.

નકલ સવિનય રવાના:

માન. મુખ્ય રજિસ્ટ્રાર(જન્મ-મરણ) અને કમિશ્નરશ્રી(આરોગ્ય અર્બન), કમિશ્નરશ્રી, આરોગ્ય, તબીબી સેવાઓ અને તબીબી શિક્ષણ(આવિબ્લોક નં.૫, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર...તરફ જાણ સારૂ.